

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

29 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Cecan Mihaela în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

RUSSU Dumitru XXXXX, *născut* XXXXX,
originar din XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.02.2019 – 27.03.2019;

Instanța de apel: 19.04.2019 – 15.10.2019;

Instanța de recurs: 17.12.2019 – 29.01.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 27 martie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Russu Dumitru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul circulației substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani.

S-a încasat din contul lui Russu Dumitru în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în mărime totală de 2240 lei, în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Russu Dumitru în urma înțelegerii prealabile și împreună cu alte persoane, inclusiv Țanțuc Gheorghe, urmărind scopul înstrăinării ilegale a drogurilor, din interes material, în scopul obținerii profitului bănesc, pe parcursul anului 2018 a procurat și a intrat în posesia ilegală a drogurilor în proporții deosebit de mari sub formă de pastile ce conțin MDMA, și în repetate rânduri, inclusiv prin intermediul lui Țanțuc Gheorghe, le-a

înstrăinat terțelor persoane, preponderent din cercul cunoscuților și persoanelor de încredere.

Astfel, la 31.10.2018, aproximativ la orele 18.10, conform înțelegerii prealabile cu Țanțuc Gheorghe, aflându-se pe XXXXX, i-a transmis ilegal lui Moraru Vasile, șofer al rutierei Chișinău-Baimaclia, un fragment de hârtie în care, potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/1 -R-5679 din 17.12.2018 se aflau 6 comprimate de culoarea roz: cu cantitate de 2.369 grame, ce conțin MDMA (3,4-methylen-dioximetamphetamine), care reprezintă substanță psihotropă, adică droguri în proporții mari, urmând ca Moraru Vasile să transporte și să transmită drogurile lui Țanțuc Gheorghe în s. Lingura, pentru ulterioara înstrăinare terțelor persoane. Pentru drogurile în cauză, Țanțuc Gheorghe urma să se achite cu 1500 de lei, iar banii primiți de Moraru Vasile urmau să-i fie transmiși lui Russu Dumitru, cu remunerarea ilegală a lui Moraru Vasile pentru serviciile prestate.

Totodată, în cadrul percheziției domiciliului inculpatului din XXXXX, la aceeași dată, orele 19.05, au fost depistate și ridicate 103 pastile de culoarea oranj cu forma feței Mickey Mouse și 22 pastile de culoarea violetă cu forma cilindrică și praf violet asemănător cu pastilele, cu cantitatea de 48.96 grame, care potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/1 -R-5680 din 26.12.2018 reprezintă MDMA, care reprezintă substanță psihotropă, adică droguri în proporții deosebit de mari, acestea fiind destinate înstrăinării terțelor persoane prin intermediul lui Țanțuc Gheorghe.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Cotruță Sergiu în numele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, cu emiterea unei decizii în acest sens prin care, inculpatului să-i fie aplicată în baza art. 90 Cod penal, și dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probă de 3 ani.

La fel, a mai solicitat respingerea ca neîntemeiat solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 2240 lei.

În motivarea cererii de apel a invocat că cauza dată a fost examinată în ordinea stabilită de art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală. În cadrul audierii, inculpatul Russu Dumitru și-a recunoscut integral vina în comiterea infracțiunii incriminate, confirmând circumstanțele comiterii indicate în rechizitoriu. Consideră pedeapsa aplicată lui Russu Dumitru prea dură în raport cu circumstanțele cauzei cât și a personalității lui, ținând cont de vârsta fragedă a inculpatului și manifestarea sinceră de căință activă, consideră că instanța de fond a aplicat o pedeapsă mai aspră decât o merită inculpatul.

Referitor la solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare, consideră că este neîntemeiat și urmează a fi respinsă de către instanța de apel, or cheltuielile judiciare

sunt justificate de către acuzatorul de stat prin efectuarea expertizelor nr. 34/12-R-5679 și 34/12-R-5680, dispuse prin Ordonanța ofițerului Roman Tocan, în cauza penală nr. 2018028039.

Potrivit f.d. 170 Vol. I, se atestă că cheltuieli suportate pentru efectuarea raportului de expertiză nr. 34/12-R-5680, constituie suma de 1680 lei și nu 2240 lei, solicitate de către procuror și admise de către instanța de fond. La fel, efectuarea raportului de expertiză nr. 34/12-R-5680 a avut loc la solicitarea SUP al IP Râșcani al DP mun. Chișinău, prin Ordonanța ofițerului Roman Tocan, în cauza penală nr. 2018028039.

Potrivit f.d. 141-143 Vol. I, efectuarea raportului de expertiză nr. 34/12-R-5679 a avut loc la solicitarea SUP al IP Râșcani al DP mun. Chișinău, prin Ordonanța ofițerului Roman Tocan, în cauza penală nr. 2018028039. Totodată, în respectiva expertiză s-au examinat comprimatele ridicate de la Moraru Vasile și nu de la inculpatul, de la cine se solicită încasarea cheltuielilor. În acest sens, consideră că admiterea solicitării acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 2 240 MDL sunt neîntemeiate, neavând un careva suport legal în acest sens.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019, apelul avocatul Cotruță Sergiu în numele inculpatului a fost respins ca nefondat. Sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 27 martie 2019 s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept, ce corespund probelor din dosar, care au fost apreciate corect, încadrând just acțiunile inculpatului în baza dispozițiilor art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal. Cauza penală a fost examinată în instanța de fond în ordinea procedurii simplificate pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, or, până la începerea cercetării judecătorești în baza cererii autentice și personale înaintate de către inculpat acesta a declarat personal că recunoaște vina integral, cunoaște probele acumulate la faza urmăririi penale și careva obiecții în privința lor nu are.

La stabilirea pedepsei instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpat, care a comis o infracțiune, care potrivit prevederilor art. 16 alin. (5) Cod penal, se califică ca o infracțiune deosebit de gravă, iar în coroborare cu prevederile alin. (4) art. 90 Cod penal, persoanelor care a săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică.

Conform art.75 Codului penal, (1) Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a

prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În contextul circumstanțelor indicate supra, Curtea de Apel a conchis că la moment izolarea inculpatului de societate este necesară și rezonabilă. Pedepsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Referitor la cheltuielile judiciare, instanța de apel a constatat că acestea nu și-a găsit confirmarea la judecarea apelului declarat, lipsind temeiuri de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea încasării din contul inculpatei a cheltuielilor de judecată.

În acest sens, cheltuielile de judecată legate de efectuării expertizelor judiciare în mărime de 2240 lei, format din cheltuieli judiciare în sumă de 560 lei și 1680 lei, Colegiul penal consideră că soluția instanței de fond prin care ultima a dispus încasarea sumei date din contul inculpatului, este una justificată și întemeiată, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Cecan Mihaela în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6, 10 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei inculpatului și în parte încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului și pronunțarea în această parte a unei noi decizii prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare în penitenciar de tip închis pe termen de 4 ani și 9 luni, în temeiul art. 90 Cod penal să fie suspendat pe un termen de probă de 3 ani.

În motivare recurenta a indicat că, instanțele de judecată au aplicat o pedeapsă aspră în raport cu factorii determinați și importanți ai cauzei și anume: inculpatul fiind la o vârstă tânără, a conștientizat pericolozitatea acțiunilor sale și a consecințelor generate, a recunoscut vina integral, a conlucrat cu organul de urmărire penală, explicând de la cine a procurat drogurile și cui le-a înstrăinat.

A remarcat că în cazul în care instanțele de judecată făceau o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urma să constate că, în raport cu fapta comisă cu urmările prejudecabile ale faptei și personalitatea condamnatului,

aceasta neavând antecedente penale, s-a caracterizat pozitiv la domiciliu, locul de trai, fiind încadrat în câmpul muncii, nu se află la evidența medicului psihiatru, unicul întreținător al părinților, fapt ce constituie o circumstanță excepțională și ar putea fi aplicat art. 79 Cod penal.

S-a menționat că instanțele de judecată greșit au constatat că inculpatul nu are persoane la întreținere, deoarece la materialele cauzei a fost anexat certificatul prin care confirmă că Russu Dumitru este unicul întreținător al părinților, invalizi de gradul II.

Apărătorul consideră ca neîntemeiat admiterea solicitării acuzatorului de stat privind achitarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată. În cazul când a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea acesteia urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești al bugetului de stat, nu din contul inculpatului.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit textului recursul declarat, recurenta a indicat ca erori de drept pct. 6) și 10) alin. (1) al art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală și reieșind din faptul că au invocat motive similare, Colegiul penal urmează a se expune concomitent asupra acestora.

Colegiul penal reține că, conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, însă instanța de recurs precizează că recurenții referindu-și la pct. 6 din norma menționată, indicând că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, nu și-au argumentat motivul arătat, ceea ce rezultă că acesta este introdus cu titlu declarativ și urmează a fi respins ca neîntemeiat.

În ce privește argumentul care reprezintă temeiul prevăzut la pct. 10), alin (1) art. 427 Cod de procedură penală conform căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de*

apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, Colegiul reține, că recurența este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa stabilită solicitând aplicarea art. 90 Cod penal.

Analizând temeiul invocat, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul consideră că, în prezenta speță acesta nu și-a găsit confirmarea, iar instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului și-a motivat just soluția adoptată, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală. Pedeapsa stabilită inculpatului este echitabilă, legală și bine individualizată, aplicată în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale ale aceluiași Cod, ținându-se cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de judecată este singura în măsură să înlăture acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând cont de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei și cuantumului pedepsei. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul și prin urmare, instanța de apel corect a ajuns la concluzia că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința lui Russu Dumitru poate fi atins doar prin stabilirea pedepsei sub formă de închisoare.

În ce privește argumentele cu privire la posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, Colegiul le consideră neîntemeiate, deoarece analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel și-a motivat soluția în ce privește stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului, concluzionând că nu este posibilă aplicarea pedepsei condiționate.

Conform prevederile art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiuni deosebit de grave se consideră infracțiunile săvârșite cu intenție pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen ce depășește 12 ani.

Infracțiunea săvârșită de Russu Dumitru, prevăzută de art. 217¹ alin. (4), lit. d) Cod penal se pedepsește cu închisoare de la 7 la 15 ani, deci, intră în categoria infracțiunilor deosebit de grave, iar conform prevederilor art. 90 alin. (4) Cod penal

persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave nu se aplică suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Astfel, Colegiul reține în cauză că, inculpatul Russu Dumitru nu întrunește condițiile necesare pentru a se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei numite și respectiv aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal este inadmisibilă.

Cu referire la solicitarea recurenței precum că instanța de apel nefondat a dispus încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în beneficiul statului, Colegiul reține ca fiind argumentată poziția instanței de apel și în acest sens, or potrivit art. 227 Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Conform alin. (2) art. 229 Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

Prin urmare, în cazul supus judecării, Colegiul constată că cheltuielile judiciare în sumă de 2240 lei au fost suportate în legătură cu efectuarea rapoartelor de expertize nr. 34/12/1-R-5679 din 17.12.2018, nr. 34/12/1-R-5680 din 26.12.2018.

Subsidiar, Colegiul reține că, obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa referitor la cheltuielile de judecată pentru expertize, sunt juste iar criticile recurenței nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești

adoptate de instanța de apel. Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror și, potrivit legii decide inadmisibilitatea lui, ca fiind vădit neîntemeiat.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată, iar pedeapsa stabilită inculpatului, răspunde scopului de corectare și reeducare prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentele invocate de recurenți urmând a fi declarate ca vădit neîntemeiate.

În urma celor expuse, Colegiul penal nu a constatat prezența erorii de drept invocată de recurentă ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, iar solicitările recurentului nu au suport legal, prin urmare soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cecan Mihaela în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe Russu Dumitru XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 februarie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion